

Списание за наука

„Ново знание“

ISSN 2367-4598 (Online)

ISSN 1314-5703 (Print)

Академично издателство „Талант“

*Висше училище по агробизнес и развитие на
регионите - Пловдив*

New Knowledge

Journal of Science

ISSN 2367-4598 (Online)

ISSN 1314-5703 (Print)

Academic Publishing House „Talent“

*University of Agribusiness and Rural Development
Bulgaria*

<http://science.uard.bg>

HEALTH REFORM

Detelina Smilkova

University of agribusiness and rural development, Plovdiv, Bulgaria

Abstract: Health systems are large and complex systems that are constantly changing. To steer them in the right direction, health sector reforms are being considered around the world, regardless of their income level.

Keywords: health reform, health system, health financing.

ЗДРАВНАТА РЕФОРМА

Детелина Смилкова

Висше училище по агробизнес и развитие на регионите - Пловдив

Резюме: Здравните системи са големи и сложни системи, които постоянно се променят. За да ги насочат в зададената посока, реформите в здравния сектор се обмислят в страните по света, независимо от нивото на доходите им.

Ключови думи: здравна реформа, здравна система, финансиране на здравеопазването.

Реформата е процес на промяна, включващ действията на здравния сектор. Реформата на здравния сектор трябва да се основава на цялостен поглед върху неговата дейност.

Реформите на здравната система могат да бъдат разделени на частични и глобални. Частичните реформи (ежедневни оперативни промени, нарастващи проблеми на развитието) имат за цел да променят само един аспект на системата, така че да се справят с конкретен проблем в развиващото се общество (например стареенето). Глобалните

структурни реформи, от друга страна, се опитват да прекроят цялата система на здравеопазване. Частичните реформи в няколко елемента на системата може да доведе до глобална, всеобхватна реформа. Глобалните реформи се проектират и прилагат, когато в обществото са настъпили редица големи промени (всички демографски, политически, идеологически, социални, икономически, технологични, културни промени) (Димитров, 2020).

Възможността за въвеждане на бързи реформи зависи главно от конфигурацията на структурата на управление и от политическата воля.

Предпоставка за успешна реформа на здравната система е познаването на основния персонал, който трябва да бъде включен в процеса на промяната (Krahtova-Nasteva, 2021). Подготвителната фаза може да натрупа опит и знания за ролите и позициите на различни заинтересовани страни, което е важно за организаторите на реформата.

Ясното заявяване на дългосрочните цели на реформата е особено важно при криза: когато реформите се предприемат в отговор на външни сътресения, често има липса на яснота относно целите им.

Във всички проучвания възниква ключовият въпрос дали, кога и как да се компенсират тези, които ще загубят в резултат на реформа. Отстъпките на потенциалните губещи не трябва да компрометират основните положения на реформата: често е възможно да се подобрят перспективите на определени групи, които ще бъдат засегнати от реформата, без да противоречи на общите ѝ цели. Неуспехът да се компенсира може да засили съпротивата срещу реформата, но прекомерната компенсация може да бъде скъпа или просто да притъпи ефекта от реформата.

Има малко източници относно това какво представлява „най-добрата практика“ за успешна реформа. Това отчасти се дължи на сложната комбинация от цели, които трябва да се преследват, но също така отразява липсата на надеждни, общоприети индикатори за качеството на резултатите и тяхната стойност. Реформата, основана на доказателства, е трудна, когато доказателствата или липсват, или са оспорени.

Реформата в здравния сектор е устойчив процес на фундаментална промяна в политиките и институционалните договорености.

Целите на реформата в здравния сектор трябва да са насочени към осигуряване на справедливост, ефективност, качество, финансиране и устойчивост при предоставянето на здравни грижи, както и при определяне на приоритетите, усъвършенстване на политиките и реформиране на институциите, чрез които се прилагат политиките.

Най-поразителната реформа в здравния сектор се отнася до осигуряването на устойчиво финансиране за здравеопазване. Когато се анализират инвестициите в здравния сектор, се вижда, че ситуацията през последните няколко десетилетия не се е променила по отношение на ниските инвестиции в здравеопазване (Спасов и Димитров, 2021).

Трябва да се започнат реформи във финансирането на здравеопазването, за да се осигури справедлив достъп и ефикасни здравни грижи. Трябва да се създаде подходяща комбинация от частно и обществено здравеопазване и механизми за финансиране, така че двата сектора да се допълват един друг, за да дадат най-добри резултати.

Успехът на здравното осигуряване при постигане на целите на здравната реформа е тясно свързан с неговите специфични институционални характеристики и управленски капацитет.

Заключение: Необходима е постоянна информация и образование относно реформата в здравния сектор, за да се генерира по-широко политическо и обществено разбиране и подкрепа. Реформите трябва да се извършват като устойчиви процеси на фундаментална промяна в контекста на здравната политика и здравните институционални договорености. Реформите в здравния сектор трябва да насърчат нови партньорства и да укрепят съществуващите, за да поставят здравето в центъра на дейностите за развитие.

Източници:

1. Димитров, И. 2020. Управление на здравеопазването. Етични аспекти. Интел дизайн ЕООД, Пловдив 2020, ISBN 978-619-7178-17-3, 138 стр.
2. Спасов, Е., Димитров, И. 2021. Управление на общественото здравеопазване в Европейския съюз и България. Предизвикателства пред здравната сигурност в условията на кризата, породена от COVID-19. Академично издателство „Талант“. ISBN 978-619-203-310-1.
3. Krahtova-Nasteva, K. 2021. Modern Management in Healthcare System. XV. International Balkan and Near Eastern Congresses Series on Economics, Business and Management, May 29-30, 2021, ISBN: 978-619-203-308-8, 255-265.